

Fjerboldt med Solstraalerne og more sig med at staae paa Hovedet i Vandet.

Efter et Par Timers Seilads naae vi Maalet. Passagererne sprede sig til alle Sider, de fleste af Mændene bærende Proviant for Dagen, hvilken man er nødt til at bringe med paa Udflugt i Norge; det Eneste, man kan vente at faae paa Stedet, er en Rømmekolle (Tykmælk) og noget Fladbrød. Efterat have givet det store Selskab, der gik i Forveien, Tid til at see sig møt paa Ruinerne, gaee vi derhen, for at kunne nyde dem lidt uforstyrret.

Seet udvendig fra er det ikke nogen imponerende Ruin. Intet Spor af Taarne, der rage majestætisk op i Luften. Lad os gaee indenfor. Du synes maaskee, at det kun er og bliver nogle gamle Mure, som endda ere ilde medtagne; men læg for Exempel Mærke til denne Niche og see, hvor nøiagtig og smukt Stenene ere sammenføiede i Buen, der dækker den. Betragt lidt i Frastand de smukke Forhold i Enkelthederne, der endnu ere tilbage; de vidne baade om Smag og Dygtighed hos Bygmesteren. Murens Tykkelse fortæller Dig om den Magt, som Munkevæsenet har haft i sin Tid. Og kom nu ind her. Dette maa efter Grundtegningen hos Lange være Kirkens nordre Sidecapel. Her har dog Tiden levet Endel. Lad os stille os her i Skygge af Muren og betragte det i Ro. Solen falder ind gennem Aabningen tilvenstre, der sætter Capellet i Forbindelse med Langskibet, hvorfra vi kom. Udgangen i Baggrunden har ført ud til Kirkegaarden. Gud veed hvor mangen hvid Kutte der er lagt til Hvile under det friske Grønsvær, som nu skjuler de Dødes Have. Den lyse Birk ryster sine Lokker over dem, der hvile. »I gjorde Eder Livet tungere, end det var nødvendigt, men hvor det skete af sand Ydmyghed, kan det blive godt endda. Haabet grønnes over Eder!» — Naturen opreiser sine levende Altere der, hvor de døde Helgenbilleder stode, ind i hver en Niche grønnes det og dufter. De nedstyrtede Sokler og Capitæler ligge begravede mellem Blomster og Græs. Høit oppe over det Hele synger Fuglen sin Lovsang, dog ikke med Frygt og Bæven; tillidsfuld og glad hæver den sig mod Lyset.

N. B.

Det tungeste Læs.

I stenet Sandjord dukker
Her Bondens gamle Hors,
Mens selv i Løn han sukker
Ved Livets tunge Kors;
Saa taus med bøiet Nakke
Han sees ved Vognen gaee.
Opad den steile Bakke
Det holder haardt at naae.

Thi hvert et Spor, han træder,
Bær hen mod Dødens Nat:
Hans Vogn med Kistens Bræder
Nu fjæler al hans Skat!
Sært i hans Barm det bøjer,
Som briste skal hans Mod.
Hans Hund sørgmodig følger,
Som om den Alt forstod.

Han mindes, mangen Plage
Hun mildned med sit Ord;
Han mindes, mange Dage
Hun bredte vel hans Bord;
Han mindes langt tilbage —
Det risler som en Strøm!
Det er en gammel Sage,
To Hjerters unge Drøm:

Her var det, rank paa Tillie
En Vaar hun kom adræt
Og fanged snidst hans Villie
Udi sin Skjønheds Net;
Og Gjøgen kukked længe,
Og Solens Straaler loe,
Og Bækken sprang i Enge —
Da fanged hun hans Tro! —

Regntunge Skyer fare
Over hans Hoved løn;
Det er den Sørgeskare,
Som drager med hans Ven.
Men hvor hans Fødder træde,
Østvinden suser sval;
Den tykkes ham at kvæde
En sørgelig Choral.

C. A.

En Gadescene i Richmond.

Af en i det virkelige Liv dagligdags forefaldende Scene — en omvandrende Lirekassemand med sin Abekat — har en Kunstner i »Frank Leslie's Illustrated Newspaper» været saa heldig at skabe et baade sandt og rigtig morsomt Genrebillede. Og til et Saadant er det blevet ikke alene ved Tegningens perspectiviske Virkning, ved de enkelte Detaillers correcte Gjengivelse, samt ved den heldige Gruppering og dennes totale Sammensmeltning med Stykkets Hovedbegivenhed — Aben, der farer i Haartoppen paa Negerdrengen — men hovedsagelig derved, at Grundtanken i Sujettet er en af Nutidens største Theorier — Darwins Nedstammingslære med dens seneste Udslag: Menneskets Udvikling af lavere Hvirveldyr og nærmest af abelignende Pattedyr.

Hvor sandt gjengiver ikke Billedet denne Idee? Tirret af de tvende Dreng i Forgrunden, gjør Aben i Ordets egentligste Forstand »et Hovedangreb» — netop paa Negerdrengen, efter den Regel, at Frænde er Frænde værst, og omkring dette Hovedmoment danner den hele Gruppe af de paa engang forbausede og forskrækkede Fysiognomier en Række af abelignende Overgangsformer, lige til den forædlede Type, den lille Pige i Baggrunden.

Men det er en ækel Theori, en ækel Tanke, at det baade i Poesi og Prosa saa ophøiede Menneskepattedyr skal være en Affødning af — ja vi vove knap at udtale det — men Kunstneren har dog formaaget at illustrere denne Idee saaledes, at den forekommer En saa sandsynlig, og at man uvilkaarlig gribes af en Frygt for, at Bavianen dog er Ens kødelige Fætter.

Gaade.

For Øie jeg idag min Læser stiller
En af et ordnet Samfunds bedste Piller;
Og om de Første kan saamænd der skrives,
At uden dem vi ikke kunde trives,
Fra hvilken Side — det maa nøie agtes,
Det hjælper godt paa Gled — de end betragtes;
Saa tungt saa tungt fandt Mange tid det Sidste,
Men Mange ogsaa tid dets Lethed priste,
Og var ei tid dets spraglede Garnering
En Gjenstand for saa Manges Admirering?

5-7.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 658:

Bohave.

Opløst af Mester Erik.
Gaaden i Nr. 657 er ogsaa rigtig løst af s. e. n. i Bergen.

Verdens-Barometret

London	9	Ma	3 pCt. Consols	927/8
Paris	8	—	5 - Rentes	54. 52 1/2
Wien	8	—	Øster. Statsbaan	356.
Berlin	7	—	5 pCt. Statulaan 1859	100 3/4
Kjøbenhavn	10	—	4 - kgl. Obligat.	89.

Veirforholdene paa Landbohøiskolen

fra den 3. til den 9. Mai 1872 incl.

Dato.	Middelvarme (C. °)	Høieste Varmer.	Laveste Varmer.	Fugtighedsgrad Kl. 2 i pCt.	Lufttryk.	Regnhøide i Linier.
3...	12,61	16,8	5,2	55,0	28" 0,97	
4...	10,51	12,4	9,0	77,5	27" 9,35	1,67
5...	11,37	13,8	7,8	82,0	27" 8,87	1,40
6...	11,97	15,5	6,2	67,5	27" 8,75	0,12
7...	10,64	14,4	5,5	60,0	27" 7,41	2,03
8...	9,61	12,7	7,5	92,5	27" 7,42	2,17
9...	10,04	15,0	7,0	64,0	27" 9,99	0,10

Anm. Middelvarmen er bestemt ved lagtagelser Kl. 7, 12 og 11, og Lufttrykket som Middeltallet af lagtagelser Kl. 2, 10 og 2.

Literatur.

— Charles Darwin: Naturlivets Grundlove. I Originalsproget hedder Bogen: »On the origin of species by means of natural selection, or the preservation of favoured races in the struggle for life.» Denne Frihed med Hensyn til Forandring af Titlen kunne vi ikke billige; man kommer uvilkaarligt til at føle en Frygt for, at Oversætteren skal tillade sig lignende Friheder i Texten; men vi kunne ikke negte, at den valgte Titel tilnærmelsesviis angiver Bogens Maal. Efter en kort Indledning behandler Darwin i tretten Capitler Dyrenes og Planternes Varieren i Culturtilstanden og i vild Tilstand, Kampen for Til-

værelsen, den naturlige Forplantning gennem Avlsvalget, Varieringslovene, Hovedindvendingerne mod Theorien, den geologiske Rækkefølge af Organismene, samt deres geografiske Udbredelse og Slægtskabsforhold, og i et fjortende Slutningscapitel giver han en Recapitulation af hele Værket.

Efterat vi i »Illustr. Tid.» Nr. 612 og 613 have givet en udførlig Fremstilling af Darwins Liv, litteraire Virksomhed og Lære, behøve vi nu ikke særligt at udtale os om denne Bog, og vi kunne derfor her indskrænke os til paa det Varmeste at anbefale vore Læsere at gjøre sig bekendt med dette paa Dansk gjengivne fundamentale Originalværk af Darwin. For tillulde at forstaae hans Lære maa man nemlig læse denne geniale, sande, alvorlige og ædruelige Videnskabsmands egne Arbejder, og ikke lade sig nøie med at lære den at kjende gennem hans Tilhængeres dels grønne Arbejder, dels »überschwängliche» Hypotheser. Og til denne Anbefaling ville vi ikke undlade at føie vor Tak til Oversætteren, fordi han nu har grebet den rette Vei, først og fremmest at oversætte Mesteren, og det i en klar og vellykket Gjengivelse, og til Forlæggeren, fordi han, uhiidet af alle Fordomme og uden Hensyn til pecuniært Udbytte, har foranlediget, at denne Nutidens storslaaede Fremtoning endelig omlantes paa dansk Grund og derved bliver tilgængelig for det store Publicum. Gid Foretagendet maa lykkes saaledes, at dette Arbejde kan blive efterfulgt af »The variation of animals and plants under domestication» og af »The descent of man», først da kan Almenheden blive delagtig i Darwinismens egen Kamp for Tilværelsen og i dens eventuelle Seir for Livet som Følge af dens gradvise Fuldkommengjørelse.

Men idet vi skulle indskrænke os til denne Omtale af det foreliggende Arbejde, kunne vi paa den anden Side ikke lade Darwinismens Skjebne herhjemme uomtalt. Ved et Besøg i zoologisk Museum viste Anmelderen sine Børn nogle Overgangsformer, men pludselig blev han afbrudt heri ved et Udbrud fra en af de Tilsynshavende: »Her tales ikke om Darwin.» Ja, man har virkelig haft den naive Tro, at man kunde tie Darwin tildøde, og nu, da det ikke længere kan gaac, efterat hans Arbejder udkomme paa Dansk, begynde Angrebene fra Zoologernes Side med Knappenaalsstik i ubetydelige Avisartikler, og fra Geistlighedens Side dels med humoristisk Digt, hvori Digteren unegtelig er saa uheldig at reducere sig selv til et Nul, dels med en fuldstændig Banstraale. Den Høiærværdighed, som har udsendt den sidstnævnte, forkjætrere Darwinismen ved at paastaae, at den leder til Troen paa to Guder — skal vel være Guddomme — Materien og Tilfældet, og forlanger Miraklet for at troe, forlanger Oprettelsen af et Abekademi til Production af omend kun eet Menneske. Det Sidste behøves ikke; baade Abekademier og deraf producerede Mennesker findes overalt i den vide Verden, og hvad Darwinismens Guddomme — Materien og Tilfældet — angaaer, saa viser den høiagtede Geistlige ved denne Paastand kun, at han, hvormeget han end er med i Skriftens Aabenbaring, er lidet med i Nutidens varme og inderlige Stræben efter at finde Aabenbaringen i Naturen. Nutidens Videnskabelighed benægter den officielle Skabelsesteori, benægter, at den uorganiske og organiske Verden ere et Resultat af Skaberens Vilkaarlighed, og at deres Udvikling er et Product af Tilfældet — den søger derimod at udgranske de Naturlove, der give den lovbundne Sammenhæng for Fortid, Nutid og Fremtid i Naturens og Aandens Verden. Som Newton og Lyell have gjort dette for Himmellegemernes og de uorganiske Legemers Vedkommende, saaledes har Darwin efter en utrættelig Granskning i Naturens Værksted givet Loven for Organismernes. Nedstammingslæren — fuldkommengjort i Aarenes Løb ved exacte videnskabelige Undersøgelser — har alt gjort stærke Fremskridt og vil frendeles gjøre flere og flere — ja den er endog begyndt at spire paa Steder, hvor man mindst skulde vente det: i vor zoologiske Treenighed, gjennem Dyrelivet paa de store Havdybder. (Den Gyldendalske Boghandels Forlag.)

— Polemiken mellem Katholiker og Protestanter, som allerede har en betydelig Ælde, blusser nu og da op, og har saaledes nylig fremkaldt en Kamp mellem Pastor Schepeleern og Grev J. L. Holstein. Anledningen var en Recension af den Førstnævnte over Deharbes katolske Lærebog og derved gjennem et Angreb paa det Farlige ved den romerske Lære. Derved fandt Grev Holstein sig opfordret til et Forsvar for denne Læres Sandhed og Uforanderlighed i et aabent »Sendebrev», der aandede et brændende Had til Protestantismen og indeholdt personlige Udfald mod Pastor Schepeleern. I sit Svar: »Til Overveielse» har denne atter skarpt og træffende angrebet det alt Audet end Uforanderlige hos Romerne.